

Tipologiya 4. Şirkətin e-mail yazışmalarına kənar müdaxilə (internet dələduzluq, kiber müdaxilə) nəticəsində onun xarici köçürmələr həyata keçirdiyi bank rekvizitlərinin dəyişərək vəsaitlərinin qanunsuz ələ keçirilməsi

Uzun illər ərzində “A” ölkəsinə məxsus yerli “MMC1” şirkəti ilə “B” ölkəsinə məxsus tərəfdaş “LLC1” şirkəti arasında aparılan əməliyyatlar (köçürmələr) tərəflər arasında bağlanmış alqı-satqı müqaviləsində qeyd edilən müvafiq bank hesabları üzrə (müvafiq olaraq acc1 və acc2) həyata keçirilmişdir.

Lakin “A” ölkəsinə məxsus yerli “MMC1” şirkətinin korporativ elektron poçt ünvanlarının və e-mail yazışma sisteminin zəif təhlükəsizlik səviyyəsi səbəbindən şirkətin partnyoru olduğu xarici şirkətlə olan yazışma məlumatları kiber müdaxilə nəticəsində (internet dələduzluq) ələ keçirilmiş, daha sonra bu yazışmalara müdaxilə olunmaqla “A” ölkəsinə məxsus yerli “MMC1” şirkətinin xarici yazışmalara məsul şəxsini qarşı şirkətin müqavilədə təsbit olunmuş xarici hesab rekvizitlərinin dəyişdirildiyinə inandırmış və vəsaitlərin digər “C” ölkəsindəki şübhəli şəxsə məxsus yeni bank hesabına (acc3) köçürülməsinə və məxaric olunaraq mənimsənilməsinə nail olunmuşdur.

Sonuncu köçürmədən bir müddət sonra “A” ölkəsinə məxsus yerli “MMC1” şirkəti “B” ölkəsinə məxsus tərəfdaş “LLC1” şirkəti ilə əlaqə saxlayaraq malların göndərilməsi ilə bağlı onlara bildirişin daxil olmadığını bildirmiş, xarici “LLC1” şirkəti isə yerli “MMC1” şirkətinə vəsaitin şirkətin hesabına daxil olmadığını bildirmişdir. “MMC1” şirkəti “LLC1” şirkəti tərəfindən ona təqdim olunmuş elektron hesab faktura üzrə qeyd olunmuş yeni bank rekvizitlərinə köçürmə etdiyi barədə məlumat verdikdə, “LLC1” şirkəti onun tərəfindən bank rekvizitlərində heç bir dəyişikliyin edilmədiyini qarşı tərəfə bildirilmişdir.

Korporativ elektron poçt ilə yazışmalar adətən, “MMC1” şirkətinin nümayəndəsi J.K.-yə məxsus j.k@mmc1.com və “LLC1” şirkətinin nümayəndəsi S.V.-yə məxsus s.v@llc1.com elektron poçt ünvanları arasında aparılmışdır.

Lakin özünü “LLC1” şirkətinin nümayəndəsi kimi təqdim edən digər S.V. adlı şübhəli şəxs (s.v@llc-1.com elektron poçt ünvanından) hazırda şirkətin müvafiq hesabı üzrə maliyyə auditi aparılması səbəbini əsas gətirərək vəsaitin digər “C” ölkəsindəki bankda olan acc3 nömrəli hesaba köçürülməli olduğunu bildirmişdir. Bundan sonra sözügedən köçürmə həyata keçirilmiş və vəsait qeyd olunan hesabdan dərhal məxaric olunmuşdur.

Araşdırma nəticəsində elektron poçt ünvanlarının yazılışında bir simvol fərqi olduğu müəyyən edilmişdir.

İstifadə olunmuş mexanizmlər

- Kredit təşkilatı;
- Qanuni yerli şirkət;
- Qanuni xarici şirkət.

İstifadə olunmuş alətlər

- Saxta elektron poçt ünvanı;
- Saxta hesab;
- Köçürmə.

İstifadə olunmuş üsullar

- İnternet müdaxilə edən şübhəli şəxsin əvvəlki yazışmalarda işlənmiş ifadələrdən istifadə edərək şirkətin məsul şəxsinin etibarını qazanması və onu edilmiş dəyişikliyə inandırması;
- Mütəşəkkil dəstə ilə əlbir olan şəxs tərəfindən əvvəlcədən açılmış və şübhə yaratmamaq üçün simvolik əməliyyatlar aparılmış xarici hesabdan tez bir zamanda pul vəsaitini məxaric etməsi.

İndikatorlar

- Şirkətin digər bir şirkətlə fərqli korporativ elektron poçt ünvanları üzərində yazışma aparması;
- Edilmiş köçürmənin qarşı şirkətin müqavilə üzrə müəyyən olunmuş bank hesabına daxil olmaması.

Şirkətin korporativ elektron poçt ünvanına kiber müdaxilə (internet dələduzluq) nəticəsində pul vəsaitinin ələ keçirilməsi sxemi

